

## 1. POMIESZANIE (27) sb n

o oraz a jasne (w tym w a 1 r. błędne znakowanie); -é- SarnStat (2), -e- (1) Mącz; końcowe e z tekstów nie oznaczających é oraz -é.

sg N pomieszani(e) (16). ◇ G pomieszaniã (5). ◇ A pomieszani(e) (3). ◇ I pomieszani(e)m (1) GrzegRóżn, pomieszaniem (1) CzechEp. ◇ L pomieszaniu (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVIII w. s.v. pomieszać.

1. Połączenie, zmieszanie różnych elementów; wymieszanie; *confusio* Modrz, Calep, Cn; *commixtio* Mącz, Cn (9) : *Commixtio* in Bibliis, Pomieszanie. Mącz 224a; Calep 240a.

*pomieszanie czego* (4): Widzimi fie iż dla piękności/ á vrody męłczyńkiey/ bárzo by fie podobála białymgłowam oná połpolithość/ á pomieszanie krwie/ iákíe Plato w íwých kłíęgach ítánowi GórnDworz Hh4v; Toć fie tedy Człowieczeństwo Chrístułowe w Bořtwo íego przemíenío: y sítáło fie w nim dwu nátur pomieszanie. WujJud 45; GrabowSet K. Cf *pomieszanie czego z czym*.

*pomieszanie czego z czym* (1): Ach niestetyż támći [w piekle] íeř pomieszanie głółow z rykiem wołáiących: tám tumult ludźi zębomá zgrzytáiących LatHar 151.

*W przeciwstawieniu*: »wyłączanie ... pomieszanie« (1): Potwarzy tedy y kłámřtwá íą Sofířtickie/ ktorzy íwym zmyřlonem wyłáczęním/ pismo S. potępiáią z kacerřtwá y z nieprawdy połpołu z námi/ gdyż my íako nigdy nie wyłáczęmy Syná od Oycá [...] ále rozeznawamy řřodku íę dźierząc/ ábo řřednią drogę dźierząc miedzy wyłáczęním Aryuřzowem/ y pomieszaniem Sábelliuřzowem. GrzegRóżn D3v.

*W charakterystycznych połączeniach*: *pomieszanie głosow, dwu natur, krwie, trojga istności*.

*Szereg*: »pomieszanie i pomiarkowanie« (1): [duch dobrego i duch złego] Z ktorých íeden íeř Bogu íáko práwícá/ drugi íáko lewícá: áby w mocy ích były one rzeczy íprzećiwne. Ktorých pomieszáním y pomiarkowáníem řwiát řtoi/ y wřzytko co ná íim íeř. CzechEp 259.

a. *Włączenie, wmieszanie [czego]* (1) : Zydom áby nie służyli słuđzy z Krzeřćian *vtriusque sexus*, pod winą ítá grzywien. A to ítrzegąc pomieszánia nierządu, bo oni ítáręgo zakonu *de concubinato* ápprobuią. SarnStat 245.

## 2. Pomylenie, wzięcie za co innego (3) :

*pomieszanie kogo, czego* (2): GrzegRóżn G4v; Moráwłkié tákże winá/ *et alterius, generis* áby w tych piwnicách y w domiéch nie były íkłádáné/ ále w óobliwych dla pomieszánia ích. SarnStat 292.

*pomieszanie między czym* (1): Boć teź ma dyabeł cíche y pokorne: [...] y wřzeláką pořtáwę dobrego/ ktorą ítworzył Bog ku záchowáníu ludzkiemu. Ktorą pořtáwę wprowadźił teź y dyabeł ku źwiedzíeníu: áby było pomieszanie/ miedzy prawdźiwym dobrym/ á dobrym zmyřlonym CzechEp 38.

## 3. Chaos, zaburzenie, zakłócenie, wprowadzenie zamętu; *perturbatio* Modrz, Cn (15) :

*pomieszanie czego* (6): wiele náłzých [...] kocháią íię w záltárzálém wyřtěpku: [...] Y ztáđze íię to dźieie/ że íię y męžoboyřtwá bárzo wiele dźieie/ y niełkończone krzywdy ludźiom nie obronnym bywáią czyníone/ á w obłędlíwych dumach y w pomieszáníu kárnořći wiele íych żywię. ModrzBaz 102, 68v; P. Bog dopuřćił pomieszanie rad y rozumow wáłzých/ íż wíđząc nie wíđźícíe/ chcąc co

czynić nic nie czynicie, co we dnie zrobicie/ to fię w nocy obáli *SkarKazSej* 660a. Cf »pomieszanie językow«.

*Wyjaśnienie ludowej etymologii nazwy „Babel” (1):* A dla tegoż wezwáne [miasto] ięft Babel (*marg*) To ięft pomieszánie. (-)/ ábowiem tám Pan pomieszál ięzyki wżey źiemie *BibRadz Gen* 11 /9.

*W charakterystycznych połączeniach: pomieszanie karności, rad, rozumow, stanow.*

*Wyrażenia:* »pomieszanie językow (języka)« (3): Iásnie fię pokázuie to/ co z tego wywroconego fundámenthu vrosło/ iáko Wieża Babel/ to ięft/ pomieszánie ięzykow w náuce wiáry Krześciánfkiey *GrzegRóżn A2v, Hv, H2*.

»pomieszanie niewywichłáne« (1): Ale by byli iednego ięzyká/ piśmá święthego vżywáli ci wżyfcy y ná nim przestáli/ nigdyby byli nie wpádli w tho pomieszánie nie wywichłáne. *GrzegRóżn I3*.

*Szeregi:* »błąd i pomieszanie« (1): [budujący terażniejszą papieską stolicę] synody zwoływáli y ná nich co chcieli ftánowali: to raz pochwaláiąc/ á drugi zaś gániać: [...] tożci fię dopiero y fundáment ták ten vřuł: y wieża tá Bábilońska pełna błędow y pomięszánia ná nim vbudowálá. *CzechEp* 233.

»pomieszanie i skupienie błędow« (1): Widźiřz tedy Czytelniku miły/ iż te Mniřkie álbo zakonnicze Reguły y vřtáwy/ nic innego nie řá/ iáko Bábilon/ to ięft pomieszánie/ y řkupienie błędow *ReszPrz* 35.

*Przen (3) :*

*Wyrażenie:* »pomieszanie babilońskie, Babel« (2:1): Pokázuie fię to co vrodziło to pomieszánie Bábilońkie/ to ięft wywrotną/ á nigdy końcá nie máiać Sofiřtikę. *GrzegRóżn A3, G4v, H2v*.

**a.** *Popłątanie, pogmatwanie, zawikłanie; conturbatio Calep (2) :* Obácźże z tąđ/ izali nie tho ięft [...] iuż więćřze pomieszánie/ gdzie przą tego co mowali/ á czego przeli záfię twierdzą/ gdzie co řthoi obaláią/ á obalone rzeczy znowu buduią/ áby fię potym obáliły *GrzegRóżn H2v; Calep* 255a.

*Synonimy:* 2. *błąd, omylenie, omyłka;* 3. *powichłanie, powichranie, powichrowanie, zamęt, zamętek.*

Cf **POMIESZAĆ**